

Μαρία Ζαχαράκη*

Ιστορική Μαρτυρία – Πρώην Λίβυος Πρέσβης: «Στείλαμε 170.000 τόνους πετρέλαιο στην Τουρκία με ελληνικό πλοίο»

Καθώς συμπληρώθηκαν 51 χρόνια από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, ο πρώην πρέσβης της Λιβύης στην Άγκυρα, Σουλεϊμάν Αλί Ατέιγκα, μίλησε στην τουρκική εφημερίδα Τουρκιγέ και αποκάλυψε για πρώτη φορά τον καθοριστικό ρόλο που διαδραμάτισε η Λιβύη στο πλευρό της Τουρκίας.

«Αφαιρέσαμε τα καθίσματα από τα αεροπλάνα και μεταφέραμε όπλα. Ο Καντάφι είπε: “Ο ισλαμικός κόσμος οφείλει στους Τούρκους ένα χρέος που δεν μπορεί να αποπληρωθεί” και έστειλε 170.000 τόνους πετρέλαιο στην Τουρκία με ελληνικό πλοίο για να μην τραβήξει την προσοχή.

Η Τουρκία χρειαζόταν επείγοντως πετρέλαιο. Οι ΗΠΑ και οι Δυτικές χώρες είχαν επικεντρώσει όλη τους την προσοχή στην Τουρκία. Η Ελλάδα, εν τω μεταξύ, περίμενε μια ευκαιρία. Το MSP, ο εταίρος του συνασπισμού στην κυβέρνηση εκείνη την εποχή, επικοινωνήσε μαζί μου μέσω του υπουργού Επικρατείας Χασάν Ακσάι. Μου ζήτησαν μια σαφή γνώμη, ιδιαίτερα για το πετρέλαιο και τη στρατιωτική βοήθεια. Μια μακρά λίστα αναγκών και ένας φάκελος που ρωτούσε τι θα μπορούσαμε να κάνουμε, αν ενημερωνόμουν για τα πάντα 24 ώρες πριν από την επιχείρηση. Έφτασα στη Βουλή τα μεσάνυχτα και έστειλα τη λίστα με τα αιτήματα στον Μουαμάρ Καντάφι μέσω ενός πολιτικού αεροπλάνου που είχαμε κανονίσει από τον Λίβανο. Ο Καντάφι απάντησε θετικά σε όλα τα αιτήματα και έστειλε τους

170.000 τόνους πετρελαίου που ζητήθηκαν στην Τουρκία. Στη συνέχεια ξεκίνησε η αποστολή όπλων. Αφαιρέθηκαν καθίσματα, μεταφέροντας συνεχώς όπλα και πυρομαχικά. Παρακολούθησα προσωπικά αυτή τη μεταφορά».

Η στρατηγική παρέμβαση της Λιβύης – “Προσθέσαμε τα αεροσκάφη μας στον τουρκικό στόλο”

Η μαρτυρία του πρέσβη αποκαλύπτει ότι η υποστήριξη της Λιβύης δεν ήταν μόνο πολιτική ή συμβολική.

«Τα πολεμικά αεροσκάφη της Λιβύης προσγειώθηκαν στη στρατιωτική βάση του Μπαλίκεσίρ, βάφτηκαν εκ νέου και προστέθηκαν στον τουρκικό στόλο. Ο Καντάφι παρείχε όλη αυτή την υποστήριξη χωρίς να ζητήσει τίποτα ως αντάλλαγμα».

Σύμφωνα με τον Ατέιγκα, τα αεροπλάνα μετέφεραν συνεχώς πυρομαχικά. Ο ίδιος πέρασε τέσσερα βράδια στο αεροδρόμιο Εσενμπογά της Άγκυρας, επιβλέποντας τη ροή των εφοδίων.

“Πάρτε όλη την Κύπρο και μετά καθίστε στο τραπέζι”

Η συνεργασία συνεχίστηκε ακόμη και μετά την πρώτη φάση της επιχείρησης, με νέες αποστολές από τη Λιβύη. Ο πρώην πρέσβης περιέγραψε τη διέλευση των τουρκικών αεροσκαφών από τη Λιβύη ως στρατηγική για την αποφυγή των δυτικών ραντάρ και των ελληνικών εμποδίων.

«Πήγα ξανά στη Λιβύη με τον υπουργό Ενέργειας του CHP, Ντενίζ Μπαϊκάλ. Ο κ. Ντενίζ παρουσίασε έναν ογκώδη φάκελο με τις ανάγκες. Ο Καντάφι είπε ‘ναι’ σε όλα όσα ήθελαν. Στη δεύτερη επιχείρηση, η προμήθεια όπλων, πετρελαίου και πυρομαχικών ήταν αρκετά δύσκολη λόγω των εμπάργκο. Με την επιστροφή μου, παρουσίασα την επιστολή του Καντάφι στον Νετζμετίν Ερμπακάν. Ο Καντάφι με συμβούλεψε ξεκάθαρα: “Η Κύπρος είναι τουρκικό νησί, πάρτε το όλο και μετά καθίστε στο τραπέζι”. Ωστόσο, υπήρχαν εκείνοι που αντιτάχθηκαν στην ιδέα της κατάληψης ολόκληρης της Κύπρου εντός των εταίρων του συνασπισμού, εκτός από το MSP, και σε διάφορους θεσμούς. Η επιχείρηση ξεκίνησε. Τα ραντάρ και τα προληπτικά οδοφράγματα που είχαν στήσει η Ελλάδα και η Δύση εναντίον των τουρκικών αεροσκαφών ξεπεράστηκαν από τα αεροσκάφη που πέταξαν πρώτα στη Λιβύη, ανεφοδιάστηκαν εκεί και στη συνέχεια μπήκαν στο πεδίο της μάχης από το νότο. Δεν το περίμεναν καθόλου αυτό. Παρά όλα τα εμπόδια που έθεσαν οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Ισραήλ, η Γαλλία και άλλοι σύμμαχοι, οι Τούρκοι έγραψαν ένα έπος στην Κύπρο», σημείωσε, συμπληρώνοντας πως «η Τρίπολη, η οποία ήταν πάντα η πιο πιστή περιοχή στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, γνώριζε τα σχέδια του Ισραήλ και των Βρετανών. Για αυτόν τον λόγο, έδωσε άνευ όρων υποστήριξη στην Άγκυρα. Σε τέτοιο βαθμό που παρά τις δυτικές απειλές, ο Καντάφι μπορούσε να διεισδύσει στα βουνά προς την Κύπρο. Μέχρι να το συνειδητοποιήσουν, ήταν πολύ αργά».

Η μη στήριξη του Αραβικού κόσμου προς την Τουρκία το 1974

Οι περισσότερες αραβικές πρωτεύουσες επέλεξαν τότε τη σιωπή, κατά τον Λίβυο πρέσβη· πίσω από το προσωπείο της ουδετερότητας, η φοβία για τις δυτικές αντιδράσεις απέκλεισε κάθε ενεργή στήριξη προς την Τουρκία — με μόνη εξαίρεση την αποφασιστική στάση της Λιβύης.

«Όλες οι αραβικές χώρες που εκπροσωπούνταν στο Συμβούλιο Αράβων Πρέσβων συμμερίζονταν την άποψη ότι “οι Τούρκοι δεν θα επιτεθούν” πριν από την επιχείρηση στην Κύπρο. Με εξαίρεση τη Σαουδική Αραβία, όλες οι αραβικές χώρες ακολουθούσαν μια πολιτική μη προσβολής της Ελλάδας και της Δύσης, βασισμένη στην ιδέα ότι “ακολουθούσαν μια πολιτική ισορροπίας”. Το Ιράν, από την άλλη πλευρά, ήταν πιο κοντά στην Ελλάδα και την ελληνοκυπριακή πλευρά».

Το «αόρατο» χρέος της Λιβύης προς την Τουρκία

Η μνήμη της Οθωμανικής κληρονομιάς και η επίγνωση των σκιών που απλώνονταν πάνω από την Κύπρο οδήγησαν τη Λιβύη σε μια επιλογή χωρίς αστερίσκους — στο πλευρό της Άγκυρας.

Ο Λίβυος πρέσβης επισήμανε ότι η παρουσία της Τουρκίας στη Λιβύη είναι ιστορικά αναγκαία.

«Αν η Λιβύη δεν έγινε Σομαλία, το οφείλει ξανά στην Τουρκία και στον Ερντογάν. Όπως είπε ο Καντάφι το 1974: “Ο ισλαμικός κόσμος χρωστάει στους Τούρκους ένα χρέος που δεν μπορεί να αποπληρωθεί”.

Σε όλη την ιστορία, οι Τούρκοι έχουν διαδραματίσει έναν ιδιαίτερο ρόλο σε παρόμοιες περιόδους. Χωρίς τους Τούρκους τον 15ο αιώνα, η Λιβύη θα είχε γίνει μια μη μουσουλμανική χώρα. Για αυτόν τον λόγο, όσοι δεν καταλαβαίνουν τι συμβαίνει ρωτούν: ‘Τι κάνει η Τουρκία στη Λιβύη;’».

“Η ιστορία επαναλαμβάνεται στη Γάζα και τη Συρία”

Ο Ατέιγκα τόνισε ότι η Κύπρος του 1974 προσομοιάζει με το σήμερα στη Γάζα και τη Συρία, όπου η Τουρκία στέκεται, όπως τότε, μόνη της απέναντι στη Δύση.

«Σήμερα, το Ισραήλ καταστρέφει για άλλη μια φορά την τιμή της ανθρωπότητας, και ιδιαίτερα του ισλαμικού κόσμου, στη Γάζα.

Τώρα η Συρία περνάει μια σοβαρή δοκιμασία. Το Ισραήλ έχει κινηθεί για να διαιρέσει και να καταβροχθίσει τη Συρία. Κατά μία έννοια, η ιστορία επαναλαμβάνεται», είπε για να προσθέσει ότι «αν η επιχείρηση είχε αποτύχει, η Κύπρος θα είχε μετατραπεί σε σιωνιστικό νησί. Οι Βρετανοί ήθελαν να την παραδώσουν στο Ισραήλ, όπως έκαναν με την Παλαιστίνη. Οι Τούρκοι απέτρεψαν αυτό το σχέδιο. Η Τουρκία ήταν τότε – και είναι και σήμερα – η μόνη δύναμη που αντιστέκεται στη σιωνιστική-σταυροφορική συμμαχία».

«Η Κύπρος, το μεγαλύτερο έπος μετά την Καλλίπολη»

Ο Σουλεϊμάν Ατέιγκα περιγράφει τη νίκη στην Κύπρο ως το μεγαλύτερο έπος των Τούρκων τα τελευταία 150 χρόνια από την Καλλίπολη και υπενθυμίζει ότι η σημασία της Κύπρου πρέπει να εξηγηθεί καλά τόσο στο νησί όσο και στην Τουρκία.

«Βίωσα αυτόν τον πόλεμο και τη νίκη σε όλες τις πτυχές του. Αμέσως μετά τον πόλεμο, διορίστηκα πρέσβης. Εκείνη την εποχή, οδηγούσα το δικό μου υπηρεσιακό όχημα. Επειδή είχε τη λιβυκή σημαία, μια μέρα το αυτοκίνητό μου περικυκλώθηκε από ένα μεγάλο πλήθος και το σήκωσαν στον αέρα. Αυτή ήταν μια έκφραση αγάπης και ευγνωμοσύνης. Συγκινήθηκα βαθιά. Η Τουρκία και οι Τούρκοι κατέχουν μια ξεχωριστή θέση στη ζωή μου», κατέληξε.

* Της Μαρίας Ζαχαράκη από την ιστοσελίδα sigmalive.com

[Πηγή](#)